

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2003-1-23 (Birleşme)

Karar Sayısı : 03-22/244-105

Karar Tarihi : 3.4.2003

A- TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Mustafa PARLAK (Başkan Y)

Üyeler : A. Ersan GÖKMEN, R. Müfit SONBAY, Murat GENCER, Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ, Rıfki ÜNAL, Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI, Tuncay SONGÖR, Kublay ATASAYAR, M. Sıraç ASLAN

**B- RAPORTÖRLER: E. Cenk GÜLERGÜN, İ.Yücel ARDIÇ,
Mert KARAMUSTAFAOĞLU**

**C- BİLDİRİMDE BULUNAN: - Teck Cominco Ltd.
Temsilcisi: Av. Alev TOPSAKAL
Ahi Evran Cad. Polaris Plaza Kat: 8 D: 40
Maslak-İstanbul**

**D- TARAFLAR: - Teck Cominco Ltd.
600-200 Burrard Street Vancouver
British Columbia/KANADA
- Fording Inc.
Suite 1000 205-9th Avenue S.E. Calgary/KANADA
- Consol Energy Inc.
Consol Plaza 1800 Washington Road Pittsburg
Pennsylvania 15241/ABD
- Sheritt International Corporation
1133 Yonge Street Toronto Ontario/KANADA
- Ontorio Teachers' Pension Plan Board
5650 Yonge Street Toronto Ontario/KANADA
- Westshore Fund
Westshore Terminals Income Fund 1 Roberts Bank
Delta BC/KANADA**

E- DOSYA KONUSU: Westshore Fund'ın nakdi katılımı ile Teck Cominco Ltd., Fording Inc., Consol Energy Inc., Sheritt International Corporation ile Ontorio Teachers' Pension Plan Board'un metalürjik kömür işlerinin yeni kurulacak Kömür Ortaklığı bünyesinde birleştirilmesi işlemine izin verilmesi talebi.

F- DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 7.2.2003 tarih ve 604 sayı, 3.3.2003 tarih ve 869 sayı ile giren bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 24.3.2003 tarih 2003-1-23/Öİ-03-ECG sayılı

Birleşme Ön İnceleme Raporu, 24.3.2003 tarih, REK.0.05.00.00/33 sayılı Başkanlık önergesi ile 03-22 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G- RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda; Teck Cominco Ltd., Fording Inc., Consol Energy Canada Ltd., Consol of Canada Inc., Sheritt International Corporation ile Ontario Teacher's Pension Plan Board'un metalürjik kömür işlerinin yeni kurulacak bir ortak girişim olan Kömür Ortaklığı bünyesinde birleştirilmesinin 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında bildirim tabii bir işlem olduğu, ancak hakim durum yaratılmasına veya mevcut bir hakim durumun güçlendirilerek rekabetin önemli ölçüde azaltılmasına yol açmayacağından işleme izin verilmesinde bir sakınca bulunmadığı ifade edilmektedir.

H- İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Taraflar

H.1.1. Teck Cominco Limited (Teck)

Teck esas itibarıyla doğal kaynakların aranması, geliştirilmesi ve üretimi faaliyetlerinde bulunan, merkezi Kanada'da olan halka açık bir şirkettir. Teck Grubu A.B.D., Kanada ve Peru'da çinko, bakır, molibden, altın ve metalürjik kömür çıkarmaktadır.

Türkiye'ye çok az miktarda levha-üretim ekipmanı satışı olan Teck, yukarıdaki faaliyetlerine ilaveten tamamı kendi mülkiyetinde bulunan yan şirketi Teck Cominco Madencilik Sanayi A.Ş. aracılığıyla Türkiye'de çinko-oksit için tetkik ve araştırma faaliyetlerini gerçekleştirmektedir. Dosya mevcudu belgelerde bu şirketin ilgili pazarda ya da başka herhangi bir şekilde gelir elde etmediği belirtilmiştir.

H.1.2. Fording Inc. (Fording)

Fording Kanada, A.B.D. ve Meksika'da wollastinite, Trablus taşı ve diğer endüstriyel minerallerin yanı sıra, metalürjik ve termal kömür üretip, satmaktadır. Fording; Mountain İşletmeleri, Prairie İşletmeleri ve Endüstriyel Mineral İşletmeleri olmak üzere üç işletmeye sahiptir.

Fording, Mountain İşletmeleri'nin bir parçası olarak Türkiye pazarına doğrudan metalürjik kömür ve Endüstriyel Mineral İşletmeleri'nin bir parçası olarak (18.000 Euro'dan az olmak üzere) mineral wollastonite satmaktadır. Fording'in Türkiye pazarında başka bir faaliyeti bulunmamaktadır.

H.1.3. Westshore Fund

Westshore Fund, Kanada'nın önde gelen kömür ihracat tesislerini ve Amerika'nın batı kıyısındaki en büyük kuru yük deposunu işleten Westshore Terminals Ltd.'nin sahibi olduğu, hisseleri Borsa'da işlem gören bir şirkettir. Westshore Fund'ın Türkiye'de herhangi bir faaliyeti veya yan şirketi bulunmamaktadır.

H.1.4. Ontario Teachers' Pension Plan Board (OTPP)

Farklı endüstrilerdeki şirketlere yatırım yapan OTPP, dolaylı olarak Luscar Enerji Ortaklığı'nda %50, Sheritt Coal Partnership II'de (Sheritt ile OTTP arasında bir ortaklık) %50 ve Fording'de %6.2 oranında hisseye sahiptir. OTTP, Luscar Enerji

Ortaklığı'nda sahip olduğu hisse dışında kömür üretimi ya da tedariki ile uğraşan herhangi bir şirkette hisse sahibi değildir. OTTP'nin Türkiye'de ilgili ürün pazarında herhangi bir faaliyeti veya yan şirketi bulunmamaktadır.

H.1.5. Sheritt International Corporation (Sheritt)

Sheritt, başlıca faaliyeti dünyanın çeşitli yerlerinde kömür, petrol ve doğal gaz rezervleri araması, geliştirilmesi ve üretimi olan, halka açık bir şirkettir. Sheritt kömür alanındaki faaliyetini Luscar Enerji Ortaklığı'ndaki (%50 oranında) dolaylı hissesi yoluyla sürdürmektedir. Sheritt ayrıca Sheritt Coal Partner Ship II'de %50 oranında hisse sahibidir.

Birleşme anlaşmasının taraflarından olmamakla birlikte, kurulması planlanan kömür ortaklığında muhtemel hissedar olarak Luscar Ltd. (Luscar)'de yer almaktadır (hisselerinin tamamına dolaylı olarak Luscar Enerji Ortaklığı sahiptir).

H.1.6. Consol Energy Inc. (Consol)

Consol çoğunlukla madencilik ve bitümlü kömür satışı, kömür yatağı, metan gazı üretimi ve satışı ile iştigal etmektedir. Consol'un kömür bölümünün başlıca konusu, elektrik tesislerine satılan termal kömürün çıkartılması, hazırlanması ve pazarlanmasıdır. Consol, ayrıca çelik ve kok kömürü üreticilerine satılan metalürjik kömürü üretmektedir. Consol'un yan şirketleri Consol Energy Canada Ltd ve Consol of Canada Inc., Luscar ile kurulan ortak girişimlerle Kanada'da iki madene sahiptir. Consol'un Türkiye'de herhangi bir faaliyeti veya yan şirketi bulunmamaktadır.

H.2. İlgili Pazar

H.2.1. İlgili Ürün Pazarı

Bildirime konu işlem, tarafların metalürjik kömür işlerinin kurulacak ortak girişimde birleştirilmesidir. Fording'in Mountain İşletmeleri ve Luscar/Consol'un Line Creek madenindeki ortak girişimi kanalıyla Kömür Ortaklığı'na termal kömür de dahil olacaktır. Ancak hem Fording hem de Luscar/Consol'un Türkiye'ye termal kömür satışı yoktur. Bu çerçevede, ilgili ürün pazarı metalürjik kömür pazarı olarak belirlenmiştir.

Kimyasal ve fiziksel özellikleriyle farklılaşan metalürjik kömür, yüksek oranda karbon içerdiğinden, maden eritme ocağı koku üretmeye uygundur. Metalürjik kömürün koklaştırılması işlemi entegre çelik üretimi tesislerinde yapılmaktadır. Metalürjik kömür başlıca çelik üretiminde kullanılırken, termal kömür esas olarak elektrik üretiminde kullanılmaktadır.

H.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

Ülkemizde metalürjik kömür üretimi Türkiye Kömür İşletmeleri tarafından sınırlı miktarda yapılmaktadır. Talebin büyük çoğunluğu ithalat yoluyla karşılanmaktadır. Fording'in müşterileri olan Ereğli Demir Çelik İşletmeleri (Erdemir), İskenderun Demir ve Çelik İşletmeleri A.Ş. (İsdemir) ile Karabük Demir Çelik Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Kardemir) metalürjik kömür alımlarını açtıkları ihalelerle yapmaktadır. Alımların ithalat yoluyla yapıldığı bu pazarda rekabet global düzeyde olup, bölgesel pazar tanımı yapılmasını gerektirecek rekabet koşullarından söz edilmemektedir. Bu çerçevede, ilgili coğrafi pazar Türkiye Cumhuriyeti sınırları olarak belirlenmiştir.

H.3. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

Kömür Ortaklığı'nın kurulması ve tarafların ilgili faaliyetlerini bu ortak girişime bırakması işlemleri birkaç aşamadan oluşmaktadır. Öncelikle, Fording "Fording Trust"a dönüştürülecek ve bu yeni şirketin ortaklık yapısı aşağıdaki gibi olacaktır:

Tablo 1- Yeni Şirketin Ortaklık Yapısı

Hissedar	Hisse Payı (%)
OTTP hariç, mevcut Fording hissedarları	38.8
OTTP	23.4
Teck	9.1
Westshore Fund	9.1
Luscar	6.8
Consol	6.8
Sheritt	6.1
Toplam	100.0

Fording Trust daha sonra "New Fording" olarak adlandırılan, tamamına sahip olacağı bir şirket kuracak ve bu şirket Teck ile birlikte Kömür Ortaklığı'nı oluşturacaktır. Kömür Ortaklığı'nın %65'ine New Fording, %35'ine ise Teck sahip olacaktır (Teck'in, Kömür Ortaklığı'nın %5 oranında hissesini daha alma hakkı bulunmaktadır).

Bildirimde, Kömür Ortaklığı'nın bir ortak girişim olacağı belirtilmiştir. Bu çerçevede, işlemin 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında olup olmadığının belirlenebilmesi için, Tebliğ'in 2(c) maddesinde sayılan koşulların varlığının değerlendirilmesi gerekmektedir.

H.3.1. Ortak Kontrol

Birleşme Anlaşması'nın ekinde yer alan "Şartlar Belgesi-Genel Ortaklık Anlaşması'nın "Özel Çoğunluk Hususları" başlıklı bölümüne göre Kömür Ortaklığı'nda stratejik kararlar hisselerin %95'ine sahip olan hissedarlar tarafından alınabilecektir. Bu stratejik kararlardan bazıları şunlardır:

- Birleşme, düzenleme veya Ortaklığın işletmesini....kapsayan işlemler,
- Ortaklığın varlıklarının tasfiyesi veya ortaklığın feshi,
- Yeni ortakların kabulü,
- Yıllık işletme ve sermaye planları ile bütçenin onayı.

Ayrıca "Ortaklık Toplantıları" ve "Ortaklar Toplantısı" başlıklı bölümlerde;

- Ortaklık toplantılarında çoğunluğun, mevcut ortaklık vakıf hisselerinin en az %95'ini elinde tutan en az iki ortaktan oluşacağı,
- Herhangi bir husus için ortakların rızası gerektiğinde, hisselerin %95'ini elinde tutan hissedarların onayının aranacağı

ifade edilmiştir.

Kömür Ortaklığı hisselerinin %65'ine sahip olacak Fording Trust'ın hisse yapısına bakıldığında, Ortaklığın stratejik kararlarında birden fazla ortağın etkili olacağı anlaşılmaktadır. Ayrıca, Teck ve Fording'in yanında, Fording Trust'ın diğer

hissedarlarının da dolaylı olarak Kömür Ortaklığı üzerinde ortak kontrolü bulunacaktır.

H.3.2. Tam İşlevsellik

Kömür Ortaklığı'na,

- Teck ve Teck'in bağlı kuruluşlarının Kuzey Amerika'daki metalürjik kömür varlıkları doğrudan,
- Luscar/Consol ortak girişimlerinin metalürjik kömür varlıkları ve Fording'in varlıkları New Fording aracılığıyla dolaylı olarak

dahil edilecektir. Ayrıca ortak girişimle ana teşebbüsler arasında, bağımsızlığa halel getirecek bir alım-satım ilişkisi bu aşamada tespit edilemediğinden, Kömür Ortaklığı'nın tam işlevsel olacağı kanaatine varılmıştır.

H.3.3. İşbirliğine Yol Açmama

Fording aşamalı birkaç işlemi takiben, Consol'un ilgili faaliyetleri ise doğrudan Kömür Ortaklığı'na dahil olacaktır. Bu durumda, ana teşebbüsler arasındaki ya da ortak girişimle ana teşebbüsler arasındaki rekabetin ortak girişim kurularak sınırlandırılması riski söz konusu değildir.

Bu çerçevede, 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2(c) maddesinde sayılan koşulların bulunması nedeniyle, bildirim konu işlem Tebliğ kapsamında bir ortak girişimdir.

Fording'in metalürjik kömür satışlarından kaynaklanan cirosunun yaklaşık trilyon TL.'dir. Tarafların toplam cirosunun 1997/1 sayılı Tebliğ'in 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 4. maddesinde yer alan 25 trilyon TL.'lik ciro eşliğini aşması nedeniyle anılan bildirim izne tabi bir işlemdir.

H.4. Değerlendirme

Ülkemizde metalürjik kömür yalnızca demir-çelik sanayi tarafından kullanılmaktadır. Metalürjik kömürün koklaştırılması entegre üretim tesisleri bulunan çelik üreticileri olan Erdemir, İsdemir ve Kardemir tarafından yapılmaktadır. Bu teşebbüsler alımlarını açtıkları ihalelerle karşılamaktadırlar. O halde, metalürjik kömür sağlayıcılarının pazardaki ağırlıkları ihale sonucunda yapılan satışlar ile ölçülebilecektir. Ancak bu yapılırken yalnızca son yıla ilişkin değerlerin dikkate alınması firmaların gerçek pazar paylarına ulaşılmasını olanaksız kılacaktır. Örneğin, yıllar itibarıyla satışlardaki payı düşük bir firma içinde bulunduğu stok ve nakit durumuna göre daha düşük bedel içeren bir teklif vererek ihaleyi kazanabilecek ve firmanın o yıla ait pazar payı yüksek gözükülebilecektir. Bunun tersi de mümkündür. Yıllar itibarıyla pazar payı yüksek olan bir firma bir yıl ihaleyi kazanamayabilecektir. Dolayısıyla, firmanın bu yılda pazar payının düşük veya sıfıra eşit olması pazar gücünün de düşük olduğu anlamına gelmemektedir. Bu durum göz önünde bulundurularak Erdemir ve Kardemir'in son beş yılda yaptıkları alımların firmalar arasındaki dağılımı incelenmiştir (İsdemir Erdemir tarafından devralınmış olup bu teşebbüsler metalürjik kömür alımı için ortak ihale açmaktadır).

Kardemir'in 1998-2002 yıllarında yaptığı metalürjik kömürün kaynak ülkelere göre dağılımı aşağıdaki şekilde gerçekleşmiştir.

Tablo 2- Metalürjik Kömürün Kaynak Ülkelere Göre Dağılımı

Sağlayıcı	Miktar (Ton)
Türkiye (Türkiye Taşkömürü Kurumu)	1,105,302
ABD	1,521,406
Avustralya	734,261
Kanada	280,505
Rusya	122,986
Toplam	3,764,460

Dosya mevcudu bilgi ve belgelerden, ABD alımlarının yaklaşık %30'unun Consol'dan ve Kanada alımlarının tamamının Fording'ten yapıldığı anlaşılmıştır. Buna göre, bildirim konusu işlemin taraflarından Consol ve Fording'in Kardemir'e son beş yılda yaptığı toplam satışlar sırasıyla 456,422 ve 280,505 ton olmuştur.

Erdemir ve İsdemir ise son beş yılda toplam 14,525,000 ton metalürjik kömür alımı yapmış, bu alımlardan 3,140,000 ton'u Kanada'dan sağlanmıştır.

Bu çerçevede, çelik üreticisi kuruluşların toplam alımları ve bunun içinde işlem tarafı teşebbüslerin payları aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 3- Çelik Üreticisi Kuruluşların Toplam Alımları

Teşebbüs	Kardemir (ton)	İsdemir+Erdemir (ton)	Toplam (ton)	Toplam Alımlar İçindeki Payı (%)
Consol	456,422	0	456,422
Fording	280,505	3,140,000	3,420,505
			3,876,927	21.2

Bu çerçevede, Türkiye'ye yönelik satışta bulunan işlemin taraflarının pazar payları toplamı %21.2'dir. Dolayısıyla, işlem pazar payı yönüyle önemli ölçüde güçlendirilmiş bir teşebbüs yaratmayacak ve pazar yoğunlaşmasını yüksek oranda artırmayacaktır. Dosya mevcudu bilgilerden, Erdemir ve Kardemir tarafından, işlemin rekabeti önemli ölçüde azaltacağı ve bu kuruluşların alım koşullarını kötüleştireceği yönünde bir açıklama yapılmadığı, hatta Kardemir'in, işlemin metalürjik kömür sağlayıcılarının en büyüğü olan BHP (Avustralya) karşısında etkili bir rakip yaratarak rekabeti artıracaklarını ifade ettiği anlaşılmıştır. Bu bilgiler ışığında, işlemin ilgili pazarda hakim durum yaratmayacağı kanaatine varılmıştır.

H.5. Yan Sınırlamalar

12.1.2003 tarihinde imzalanan "Birleşme Anlaşması"nın "Tarafların İşleme İlgili Anlaşmaları" başlıklı 2/3. maddesinin (n) ve (o) bentlerinde rekabet yasağı düzenlenmiştir. (n) bendine göre, Luscar ve New Fording metalürjik kömür işletmeleri konusunda; (o) bendine göre ise, Ortaklık, New Fording ve Fon (Birleşme Anlaşması'nın 2.2. maddesindeki ifadelerden, "Fon"un ana teşebbüslerin Kömür Ortaklığı'na nakdi katkısını ifade ettiği anlaşılmıştır) termal kömür işletmeleri

konusunda Kanada'da beş yıl boyunca rekabet edilmemesini sağlayacak bir rekabet etmeme sözleşmesi imzalayacaktır. Birleşme Anlaşması'nın 2/3(n) eki "Karşılıklı Rekabet Etmeme Şartları Belgesi"dir. Bu Belge'de, yukarıda belirtilen madde uyarınca daha ayrıntılı düzenlemelere yer verilmiştir. Ancak Luscar ve Fording'e getirilen rekabet etmeme yükümlülüğü, coğrafi olarak Kanada'yla sınırlı tutulduğundan Türkiye pazarı açısından etki doğurabilecek nitelikte değildir. Bu nedenle, kısıtlamanın yan sınırlama çerçevesinde incelenmesine gerek bulunmamaktadır.

I- SONUÇ

Yukarıda yer verilen değerlendirmeler ışığında; Westshore Fund'ın nakdi katılımı ile Teck Cominco Ltd., Fording Inc., Consol Energy Inc., Sheritt International Corporation ile Ontario Teachers' Pension Plan Board'un metalürjik kömür işlerinin yeni kurulacak Kömür Ortaklığı bünyesinde birleştirilmesi işlemi, tarafların ilgili ürün pazarlarındaki toplam ciroları yönüyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ve 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tabi bir işlem olmakla birlikte, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi anlamında hakim durum yaratan veya mevcut bir hakim durumu güçlendiren ve bu suretle ilgili piyasadaki rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuran nitelikte bir birleşme olmadığına, dolayısıyla anılan işleme izin verilmesine OY BİRLİĞİ ile karar verilmiştir.